
TARTALOM:

Dr. Gulyás József: A pataki márciusi ifjak egy barátja s egy ellenese. — Petró László: Írás-magyarázat. — Csorba László: Néhány szó a szórványmisszióhoz. — Fekete Gyula: Ősi házban. Szonett az írásról (Versek). — —theol.—: Négyszemközt. — Fekete Gyula: „Fülemüle“ és egyebek. — Agárdy Sándor: A csend. Az Új-Világ. Tavasz felé. (Versek.) — Balogh Benjámín: Napos vihar. — Bekény István: Derda bácsi. Hireink. Kedves Olvasóink! (a címlap belsején.)

SÁROSPATAKI IFJÚSÁGI KÖZLÖNY

Megjelenik július és augusztus kivételével minden hónap 15.-én.
Előfizetési ára: Egy évre 3 P, félévre : 1.50 P. Egyes szám ára 50 fillér.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Sárospatak, Főiskola.

KEDVES OLVASÓINK!

Köszönettel nyugtázzuk a kedves olvasóink által beküldött előfizetéseket.

Dr. Szabó Zoltán 6 P. Baksy István, Bálint József, Balsay Bertalan, özv. dr. Batta Istvánné, Benkő Béla, Bódy Dénes, Boros Adolf, Bódis Lajos, Darányi Lajos, Dávid Zoltán, Dobozy István, Ecsedy Lajos, dr. Egey Antal. dr. Fisch Ignác, Halász Dénes, Hallgató Sándor, dr. Harsányi László, dr. Izsó Bertalan, dr. Jakob Károly, dr. Jakó János, Kiss Elek, Kókai Kun Dániel, Kósa Sándor, Konez Ferenc, Lázár Károly, dr. Marton János, dr. Mátyás Ernő, dr. Meczner Béla, Mészáros Lajos, Novák Sándor, Nyitray Lajos, Orbán István, Szabó Gyula, dr. Szabó Gyula, Szabó Károly, Szalay Róbert, Szathmáry Ferenc, Szívós Géza, özv. Szilágyi Benóné, Szücs István, Tárczy Árpád, dr. Trócsányi József, dr. Ujszászy Kálmán, dr. Urbán Barnabás, Várszély Béla, özv. Végh Bertalanné, Vitek Ferenc, Zilahy Ferenc, dr. Zsiros József, dr. Nagy Barna, Héthy Lajos, Tóth Károly, Végh Józsefné, Ablonczy György, Erdődy László, Palumby Gyula, dr. Gulyás József, Hegyi József, dr. Harsányi István, Ruszkay András, Harangi László, dr. Maler Sándor, Magolesay Nagy Béla, dr. Jánosi Ferenc, Sükös Pál, dr. Bertha Zoltán, Zsuffa Tibor 3—3 P, Hodossy Béla. 1.50 P-t.: Id. Szepessy István, Boda Béla, Kocsis János. Horkay Barna (Nsz.) 5, dr. Fekete Gyula (Diósgyőr) 20, dr. Gesztelyi Nagy László (K) 10, dr. Tóth Zoltán (Bp) 10, Bernáth István (V) 3, Farkasfalvi Farkas Géza (R) 10, Mezőssy László (Z) 10, Técsy Béla 3, Balogh Lajos 2.50 pengő.

Szeretettel kérjük olvasóinkat, hogy a mostani számunkhoz mellékelt csekklapon szíveskedjenek ezévi előfizetésüket beküldeni.

Tisztelettel a
KIADÓHIVATAL.

A Sárospataki Ifjúsági Közlöny munkatársai:

Főszerkesztő:
Rácz Zoltán.

Felelős szerkesztő:
Hegyi József
tanár.

Szerkesztő bizottság:

Pünkösti Gábor IV. é., Kováts Árpád III. é., Burszki József II. é., Jakab Károly I. é. theol., Sinka Szilárd V. é., Soós Imre V. é. tan. növ., Fekete Gyula és Orbán László VIII. o. gimn. t.-ók.

Híróvátvezető: Arday László I. é. th.

Kiadóhivatali főnök: Berecz Árpád IV. é. th.

SÁROSPATAKI IFJÚSÁGI KÖZLÖNY

Főszerkesztő:

RÁCZ ZOLTÁN

1942 január—március hó

Felelős szerkesztő:

HEGYI JÓZSEF tanár

A pataki márciusi ifjak egy barátja s egy ellenese.

Dr. Soltész János, a főiskola egykori orvosa, majd tanára, 1879 előtt összeállította a sárospataki tanárok életrajzát. Halála után László János megkezdte a kézirat közzését a Sárospataki Lapok 1885.-i évfolyamában s folytatta az 1891. évfolyam 715. lapjáig. Ekkor a közlés a Csoma és a Soltész életrajzánál abban maradt. A kéziratot László Aranka a főiskolai könyvtárnak adományozta. Ebből közöljük most a két életrajzot, megjegyezvén, hogy Csoma az ifjúság nagy barátja volt, aki nemzetőrkapitány lett, Soltész is az volt, de keserű hangulata az ifjúsággal s az előljárással szemben talán elfogulttá tette. Megemlítjük, hogy még néhány életrajz kidolgozását is tervbe vette (Károlyi István, Bakó Dániel, Szeremley Gábor, Pálkövi, Somossi István), de ezekkel nem készült el.

124. Csoma Mihály (1834—64).*

Csoma Mihály született Kazsuban, Zemplén megyében 1804-ben. Tanulmányait a sárospataki iskolán végezte, holott 1823-ban írt alá az akadémiai törvényeknek. Később az esküdt diákok közé vétetett föl, midőn a szónoklati osztály vezetésével bízott meg, de akadémiai tanárokat is helyettesített (ceruzával: Diákélete nem folyt le homály nélkül).

1834. április 4-én Miskolcon tartott egyházkerületi gyűlésben választott gimnáziumi tanárrá s a következő szeptemberig, midőn t. i. állomását elfoglalandó volt, Bécsben időzött. 1848-ban az ifjak kérelmezése folytán akadémiai tanárságot nyert, de 1854-ben ismét a gimnáziumhoz rendeltetett, miután akkor a jogakadémia megszűnt létezni. 1862-ben a jogakadémia újbóli szervezésével régi állomását visszakapta s működött 1864-ig, midőn báró Vay Miklós főgondnok tanácslására hivatalától végkép visszavonult, részére 500 forint nyugdíj határozatván, de ami később 700-ra egészített ki.

Csoma nagyon viszontagságos életet folytatott, mit fékezhetetlen és kötekedő természetének tulajdoníthatni. Az iskolaszékekben a tanulóifjúságnak volt örökös szóvivője, annak kihágásait minduntalan legezgette, menteni, palástolni igyekezett, de tanártársaival is állandó ellenkezésben élt. Ez okozta főleg, hogy ellene különféle följelentések tétettek s vádak emeltettek. Az igazság érdekében azonban tartozunk kinyilatkoztatni, miszerint sokszor jogtalanul rágalmaztatott s állítgatott pellengérré. — Sokszor egész tréfát űztek megidéztetése alkalmából. Egykor az iskolai küldöttség előtt keserves hangon jajdult fel azon ok miatt, miszerint

* Nemzetőr-kapitány volt, Erdélyi János ellenfele, aki Tompát falopásért megvetette.

---

neki mindig iskolai küldöttség előtt kell állani. R. K. akkori algonok ezt felelte: Hát tessék leülni.

Csoma Mihály nagy didaktikai képességgel bírt, amely érdeme általánosan elismertetett. Gyors felfogása, világos előadása, ritka szónoki tehetsége más irányban használva, hírét biztosan megalapítandótták. — Meghalt 1877. április 14-én. Munkája: A római irodalom történeteinek alaprajza. Sp. 1839—41.

125. Soltész János (1834—1877).

Soltész János orvostudor, született Mezőcsáton, Borsod megyében, 1809. november 2-án. Ősei többnyire a tisztesb rendűek közt foglalván helyet, nemeségüket elhanyagolták. Elemi neveltetését a református város népes tanodájában ügyes és jóhírű tanítóktól vette, kik később magasabb intézetekben nyertek tanári alkalmazást. Ugyancsak itt folytatta még az alsóbb gymnasialis osztályokat is. 1820-ban a gymnasiumi pálya folytatására Miskolcra vitetett, hol a bölcsészeti s a hozzácsatolt tudományokat is hallgatta. Majd mint tanító szerepelt két évig. A miskolci ref. egyháztanács ugyanis az első évben az elemi, a másodikban az első gymn. osztály vezetésével bízta meg, egyszersmind az országos hírű Palóczy László által egyik fiához nevelőül kéretvén fel.

1828-ban ment Pestre, hogy magát az orvosi tudományokra szentelje, s tudorrá 1834 július 3-án avattatott, mely alkalommal a „hideg vízről“ értekezett. Még ezen hó folyamán választatott meg a sárospataki főiskola orvosául s a természetrajz s népszerű orvostan tanárául. Állomását november 8-án foglalta el s beköszöntő beszédét „a pap és orvos közös viszonyáról“ 24-én tartotta, Fáy Ferenc algonok elnökle alatt. Előbb már a bécsi nagy kórházat kereste fel, a későbbben bárósággra emelt dr. Serbüger mellett öregbité gyakorlati ismereteit.

Orvosi pályáján az ifjúság szeretetével találkozott, s még sokan vannak ezen időkből, kik benne a belátásos orvost, a meleg keblű emberbarátot, s a kedélyes egyént ismerék föl. De bekövetkezett a forradalom (1848). A tanulótság fékevesztett indulattal rohant mindennek, mi fennállt, rendszert alkotni, kormányozni, restaurálni akart, a tanárokat, kik a rend és fegyelem emberei voltak, nyugalmaztatni óhajtá, a két gymn. tanár kivételével, kik tetszésének némileg hízelegtek és szabadságának elnézői voltak.

Talán egy tanintézetben sem vergődött a forradalom idején a tanulótság oly hatalomra, mint Sárospatakon, minek részben a helyben lakott egyházi algonok gyarlósága volt az oka. Ekkor történt, hogy az egyházkerület üléseibe betolakodott ifjakat az elnöklő abaúji esperes, egy különben érdemes aggastyán tisztelt ifjúságnak szólítá s ekkor kérvényeztetett általuk Csoma Mihály gimnáziumi tanárnak áttétele az akadémiába, ami meg is történt. Ezen erőszakos választásnak a későbbi egyházkerületi gyűlés sem mondott ellent.

Az ötvenes évekkel új korszak nyílt meg a főiskola életében. Az abszolút kormány új gymn. tanrendszert dolgozott a régi slendrián helyébe, meghatározta a tanítandó tudományokat, azoknak alakját, mennyiségét, meg a tanárok és osztályok számát. Az egyházkerület nem rendelkezhetett elegendő tanerővel, de jövedelemforrásai is eldugulván, az akadémiái tanárookra számított, hogy ezek az ügynek áldozatot hozandók a gymnasiumba menjenek át. (Folyt. köv.)

Közli: Dr. Gulyás József.

** 1885-ben kezdte közlését László János, de 1877 előtt írhatta Soltész ezeket.

ÍRÁSMAGYARÁZAT.

---

*Teljes örömmel tartásotok, atyámfiai,
mikor különféle kísértésekbe estek.*

*Tudván, hogy a ti hiteteknek meg-
próbáltatása kitarást szerez.*

(Jakab 1 : 2–4.)

Sokat szoktunk panaszkodni a bajok, a megpróbáltatások miatt. Lázadozunk igen sokszor Isten ellen, ha nehéz napokat kell átélnünk. Ma különösen tapasztalhatjuk ezt másokon és magunkon egyaránt. Soha nem látott emberekkel találkozunk, a második mondatuk már egészen biztos az, hogy nem lehet kibírni a sok szenvedést, a sok megpróbáltatást, amit ma el kell viselni az embernek. Panaszok és sóhajok hallatszanak mindentűn s felvetődik a *miért?*, amire ember soha sem fog tudni feleletet adni a maga erejéből a maga esze által. Szinte elmosolyodunk az apostol szavain, amikor azt mondja, hogy örömmel tekintsük, ha kísértések, ha megpróbáltatások érnek bennünket.

Vizsgáljuk meg a *próbáratétel* kifejezés értelmét és így próbáljuk megérteni és igaznak elfogadni az apostol üzenetét. Mert hisz mi az igazi élet? Küzdelmek sorozatán való boldog diadal, ahol minden akadály leküzdése előtt egy csodálatos szempár biztat, bátorít és kezével irányít Valaki. S minden megnyert csata után boldog szeretettel látjuk, érezzük magunkon ismét azt a szempárt. Nézd meg a gyermek tiszta boldogságát, amint bizalommal oda tud hajolni ennek a Valakinek: a Krisztusnak a zsámolyához és mindent Tőle tud várni. Ha ide el tudsz jutni, akkor fogod tudni teljes örömmel fogadni a megpróbáltatást. Mert ekkor látod meg azt, hogy mi is tulajdonképpen a megpróbáltatás. Nem egyéb az, mint egy élet értékjelzője. Amint az aranyba és a többi nemes fémekbe és drága kövekbe beleütik a próba pecsétet, amely az értékjelzője lesz annak a fémnek, éppen így kerül a mi életünkre a megpróbáltatás után a próba pecsét, az érték-jelző.

Igy értjük meg az apostol mondásának második részét: a hit megpróbáltatása kitarást szerez. Kitarás. Milyen nagy szüksége van erre az embernek és mennyire hiányzik ez éppen a mi életünkből. Mennyire szalmaláng hittűk vagyunk igen sokszor. Hamar tűzbe tudnak hozni, lángra tudnak lobbantani eszmék és gondolatok, de éppen olyan hamar el is lobban a lelkesedésünk. A francia huggenották valamikor tíz körmükkel vészték börtönük falába ezt a szót: kitarás, és ezt nem ok nélkül tették. A keresztyén életúton nem elég csak az elindulás, a munkába kezdés, hanem igen fontos a kitarás is. Hányan vannak, akik meglátták, hogy egyedül a Krisztus szerinti élet az igazi élet, hányan indultak már el az Isten által kijelölt úton, akik megálltak, visszafordultak, feladták a harcot és még sötétebb mélységbe jutottak, mint addig voltak, ahonnan elindultak.

Ezért áldottak azok az alkalmak, amikor Krisztus próbára állít bennünket, hogy ez által növelje, erősítse kitarásunkat, amely életünknek egyik támasztópillére.

Petró László IV. é. th.

Néhány szó a szórványmisszióhoz.

Amiről és amit írok nem új és nem ismeretlen, akik olvassák azok is tudják és érzik, miről van szó.

Szórványról beszélhetünk egyházi és nemzeti tekintetben, én az egyházi, a gyülekezeti szórványokról, a szétszórtságban élő reformátusokról írok. A szórványok kialakulása nem mai keletű, a Szentírás gyakran beszél szórványokról, természetesen nem azzal a szóval jelöli mint mi, bár az Írás is említést tesz a diasporákban élő keresztyének sorsáról. Így a szórvány-kérdés sem mai, de mind gyorsabban, egészen és lelkiismeretesen megoldásra váró feladat.

Már maga az a tény is örvendetes, hogy napjainkban mind többen írnak a szórványokban élő keresztyének helyzetéről, pásztoralásáról és lelkigondozásáról. Mind többen érziük iránta felelősséget, az egyre-másra elhangzó ötletek, elgondolások csak embert várnak, hogy megvalósuljanak.

A napokban olvastam egy könyvet, kolozsvári teológusok írták s megjelent Imre Lajos szerkesztésében: A szórványmunka elvi és gyakorlati kérdései. Több értékes és használható megállapítása, tanácsa és figyelmeztetése van a könyvnek. Ezzel a munkával foglalkozni kívánóknak érdemes elolvasni. Az elv ugyanaz, természetesen nálunk a gyakorlatban más. A Lelkészegek egyesületben megjelent cikkek közül egy mondat megragadta a figyelmemet, amit idézek is: „Nincs szó elitelendő lelkipásztori gondatlanságról sem a kimutatások, sem a tanyai hívek gondozása tekintetében“. Én örülnék a legjobban ha ezt a mondatot, helyesebben ennek állítását úgy amint van általánosságban eltudnám fogadni. Mert valóban lehetséges, hogy az ország némely részén, ahol szórványokban református hittestvéreink élnek, derék és komoly munka folyik, de ez nincs mindenütt így. Igazolnak engem azok a cikkek, amik Szabó Lajos lelkipásztor úr tollából jelentek meg. Így meg kell állapítanom azt, hogy a magyar református egyház szórványban élő hívei lelkigondozását nem végzi, vagy a mai körülmények között nem tudja végezni úgy, amint azt Isten ígéje, a missziói parancs, megkívánja. Vannak hibák amiken segíteni kell, vannak elhanyagolt szórvány gyülekezetek ahol sürgősen tenni kell: Itt a 12 óra.

Én nem másokat bírálni és kritizálni akarok, rólunk sárospataki teológus, diákokról a mi szórványainkról, a mi munkánkról és tennivalónkról akarok beszélni.

Általánosságban nagy hiba az, hogy mi nagyszerű elméleteket tudunk készíteni s rajongva tudunk beszélni arról, hogy mit hogyan lehetne legjobban és eredményesen elvégezni s közben nem tesszük meg azt, amit sajtóságotos helyzetünkben, amíg a nagy elgondolások valósággá lesznek, feltétlen meg kellene tennünk. Igy van ez mivelünk. Igen gyakran elfelejtkezünk arról, hogy nem beszédben áll az Istennek országa, hanem erőben. S ebben az országépítésben a mi erőnket is kívánja és igényli az Isten. S bizony nagy ítélet az rajtunk, hogy itt vagyunk Patakon negyvenen, és tőlünk 10 kilométerre református gyermekek nem tudják azt, hogy a Szentírás ó és új testámentomból áll s mi nem tudjuk vagy nem akarjuk nekik Isten ígéje által üzenni azt, amire legnagyobb szükségük van s nem tudunk reménytelen lelkükbe Isten Ígéje által erőt és bizalmat

---

vinni. Természetesen ezzel még nem oldódna meg a körülöttünk lévő szórvány vagy tanyagyülekezetek gondozása és vezetése.

Mindezek alapján két dolgot megállapíthatok: az egyik az, hogy számunkra is van szórvány-kérdés, megoldásra váró szórvány-kérdés. A másik dolog az, hogy ezen a téren sürgősen több kedvvel és erővel tennünk kell.

Ha valaki egy kicsit is érdeklődik a kérdés iránt, meggyőződhetik arról, hogy mennyit veszít a magyar református anyaszentegyház a református nevelés és öntudat nélkül felnőtt keresztyénekben reverzális és a jövőnk tekintetében. Mentsük a nagyot ott, ahol sok víz árad a várunkba, de mentsük a vékony, de szívósan sugárzó repedéseket, mert a cseppenként kihulló vér is súlyos vérvesztést jelent, ha idejében nem tesznek ellene.

Sárospatak környékén lévő néhány, közel tíz szórvány vagy tanya-gyülekezet lelkigondozása a mi szívünkre van bízva. Szegényes ruhába bujtatott gyermekeknek, kemény szorítású és megkeményedett markú embereknek kell vinnünk Isten üzenetét. Ez a munka munkásokat kíván.

Ezt a munkát végezni csak hívő embernek lehet. A lelkipásztori munkához hit kell. A hitnek pedig testvére az imádság. Csak ezek együtt termik és adják a szórványgondozó munkás két nagy barátját, az alázatot és a türelmet. Ide valóban keresztyéni türelem kell. Mi mindig csak vetünk, de nem aratunk. De úgy kell vetnünk, hogy más arathasson.

Ehhez a munkához több kell, mint egyszerűen vonatra ülni, kimenni, egy szép beszédet elmondani, nagy kegyesen elbeszélgetni az emberekkel és vonatra ülni. Erre a munkára el és fel kell készülni. Elsősorban természetesen lélekben, azután elméletileg és gyakorlatilag is.

A szórványmisszióra embereket kell nevelni. Nem is tudom, miért nem gondolt már erre az egyház, hogy szórványmissziós lelkészeket neveljen. Karizma kell, de elméleti nevelés is kell.

Semmi akadályát nem látom annak, hogy a pataki theológia is tegyen valamit ennek érdekében. A sok szemináriumi óra helyett egyet a hét végén fel lehetne használni erre a célra. Milyen áldott dolog volna az, ha azok, akik vasárnap szórványba mennek prédikálni, közös előkészítésen megbeszelnék a textust, együtt imádkozva s egymásért imádkozva készülnének fel a munkára. S milyen hasznos lenne a következő alkalommal tapasztalataikról beszámolni. A szórványmunka gyülekezeti munka, közösségi feladat — hiszem, hogy a mi munkánk is több reménnyel menne, ha egy kis imádkozó közösség hordozná annak ügyét. Isten bizonyosan megáldaná törekvéseinket s nevelne közülünk munkásokat.

Ez a munka egész, kész embereket követel. De nem lehetetlen, mert ad munkásokat az Isten, csak kérjük, kérjétek tőle.

Természetes dolog, hogy ez csak időleges megoldás. A szórványmunka egyházi ügy. Az egész református egyházé. Várjuk, hogy tenni fog és akar az egyház. Egyelőre két feladata van az egyháznak: munkásokat nevelni és missziós lelkészi állásokat szervezni. Mind a kettő halaszthatatlanul szükséges. Ez a kérdés csak így nyerhet megoldást.

Mi addig se legyünk féltlenek. Dolgozzunk. Menjünk és prédikáljunk. Hirdessük a Messiást, aki örömet és békességet hoz nekünk. Hordozzuk a szórványmisszió ügyét magános és közös imádságainkban.

Tegyünk . . . s tegye Isten áldottá munkánkat.

Csorba László.

Ősi házban.

*Ó bútorok közül egy álmos emlék
a mult homályán halkan illan át,
és száraz szirmok hervadt illatát
szórják a megfakított ócska kelmék.*

*S mint hogyha halk trióban énekelnék
Strausz keringők ingó dallamát
a légbe lengő szellem ősanyák:
szivembe hintik szépapám szerelmét.*

*— S míg lelkemet ábrándvilágban érem
elémlibben egy bájos rokon,
a vén divány üdvözlő: látta már ...*

*En is tudom: a dédanyám, fehéren,
hosszú vasárnap-délutánokon,
amint remegve dédapámra vár ...*

Szonett az írásról.

*A lant poros. — már régen nem locsogtam
süket füleknek álmos éneket;
a „hallgatásban torkom elrekedt,”
s meg-megcsuklik hosszúranyúlt sorokban.*

*Miért írok? — Ugyan! — Miértje sok van
sok másnak is. — Ne nézz miértetket ...
Igaz, hogy néha lángja égetett,
de érzem, újra kell a kéje mostan.*

*Pegazusnak számár is jó, ha nincs más,
és rothadt almák nélkül is megírom
a versemet, bár nincsen érte bér,*

*— és végigszántok néha-néha tintás
tollheggyel egy-egy piszkos kis papíron,
mert kell az írás, mint a lágy kenyér ...*

FEKETE GYULA VIII. o t.

NÉGYSZEMKÖZT.

Kedves Barátom! Meg fogsz lepődni: én vagyok az „Ismeretlen Individuum“, akinek a mult számban levelet írtál. „Személyesen magamra vonatkoztattam“ leveledet, utasításod szerint, aminek ime, legékezebb bizonyosága, hogy válaszolok is. Válaszolok, mert nekem is van mondanivalóm egyrészt; másrészt pedig azt hiszem, ezzel segítségemre leszek. Mert nem gondolod, kérelek, hogy nagyon nehéz lett volna folyton csak írni, írni, — nekem, anélkül hogy egy szóval se reagálnék rá? Legyen hát kétoldalu a „Négyszemközt“-rovat és folytassuk — Isten segítségével — amíg meg nem unjuk, vagy amíg ki nem teszük szűrünket a Közlöny hasábjairól.

Nem lenne azonban férfiakhoz méltó a levelezésünk, ha egy véleményen volnánk teljesen, ha nem lennének nézeltéréseink. („Polemos patér panthon“) nagyon igaz ez! Ezért bizonyos mértékig ellenlábassod akarok lenni, ami anynyival is könnyebb, mert bizonyos mértékig tényleg az is *vagyok*.

Próbáltam olvasni soraid között és mögött, hogy képet nyerjek — nem mondanivalóidról, hanem — rólad. Azt hiszem sikerült valamennyire. Itt van például az álneved: „—med—“. Nem nehéz kitalálni, hogy ez a *medicus* latin szóval van összefüggésben. Barátom, te orvos egyéniség vagy és annak is tartod magadat, mégha híred sem hallottad volna az orvostudományak, akkor is! Barátom, neked fájnak a bajok és szenvedések: Gyógyítani akarsz! És nem utolsó sorban: meg akarod gyógyítani magadat!! — Lelepleztelek? ... Igen, és mindjárt receptet is írtál, nekem, magadnak és a „szenvedő emberiségnek“: „Keressük önmagunkat, találjuk meg önmagunkat,“ — igyekezzünk megtalálni pszichofizikai adottságunk törvényeit, mert minden díszharmónia ezek nemismeréséből származik. Gyanakszom, hogy többet is akartál mondani, valami *transzcendens* dolgot is, de mindenesetre ezt is, amit most kielemeztem.

Most magamról is hadd mondjak valamit. Én is kereső ember vagyok; de én nem „med“, hanem „*theol*“ vagyok.

Lehet, hogy te is a teológiára jársz. Lehet. Ez azonban még távolról sem teszi az embert theologussá. Theologussá az ember nem is lehet másképp, csak a Szentlélek által. Nekem jogom van ahhoz, hogy — bármennyire nagyabecsüllek is — a fejlődés alacsonyabb fokán álló individuumnak tekintsek, mint magamat.

Nyugtalan vagy. De azt hiszed, hogy önmagadtól is nyugodhatsz, mihelyt önmagadat megtalálod. alig várod azt az időt, hogy mint az a bizonyos madár, megszülethess, elindulhass a másokon segítés útján. Nem nehéz az embereken segíteni, mondd, mert az emberek *jók*, csak nem ismerik önmagukat.

Lásd, ez nem egészen így van. Sohasem találjuk meg önmagunkat, mert *a priori* diszharmónikus lények vagyunk. Sohasem gyógyulhatunk meg, mert öröklött betegségben szenvedünk. *Bűnösök vagyunk!!*

Ezt a felismerést kell tennünk, miközben önmagunkat keressük. Aztán szétnézhetünk: nincsen-e innen kiút? És egyszerre fénypontot látunk a sötétben, mely egyre növekszik: közeledik Krisztus és megfogja a kezemet. Nyugtalanúságom egyszerre állandó, szelíd örömmé változik át; kinzó problémáim egyszerre szétfoszlanak: *reguiesco in Eum*.

Ezt a választ váltotta ki belőlem kedves leveled. Következő leveledre ismét válaszolok, ha megengeded. — Szeretettel üdvözöl barátod: —*theol.*—

„Fülemüle“ és egyebek.

Az irodalom, politika, társadalompolitika elméleti, de különösen gyakorlati létében, életmegnyilvánulásaiban sohasem elég csak a szellem, az eszme, a multból jövő ösztönzés és irányítás. Szükség van itt a konkrét, az élő vezetőkre is.

Petőfi és Arany elmerültek a századvégi káoszban, új hang kellett: Ady, Móricz, Szabó Dezső. Az új hangnak megnyiták a fülek, itt ott a szívek is és megindult lassan az annyiszor hórukkolt koreszme. Először csak bizonytalanul, nehézkesen, mert lefogta a tehetetlenség, azután túl a piros vonalon is, mert továbbvitte. És lett a bűnbánó kézfogás helyett háromlépést megtartó divattá vedlett imádat, a megismerés helyett pedig a külszín hanyag, tudatlan és felületes szemlélésén alapuló félreismerés. Batyustól szedtek össze „falukutatások” alkalmával vásári tucatárukat és értéktelen lim-lomokat. „Turáni”, „tősgyökeres”, „őserő”, „fajmagyar” és hasonlók röpködtek folyton a levegőben. És lett népieskedő irodalom, lett „népszínmű” és „népdal”. S végül a sok talmi között elvesztett a drágagyöngy, a sok népies között a népi. A fővárosi színházlátogató közönség kedvencei tökéletlenkedő parasztfigurák voltak, Erdélyi József kötetét pedig a kiadónál lepte a por.

Miért volt mindez?

Mert akik beleavatkoztak a nép ügyébe, azok maguk minden szempontból a legtávolabb állottak tőle, s mivel így meg sem érthették, nem is mutathatták be hünen másoknak. Egy új, népből kiindult nemzedéknek kellett felnevelkednie és kiemelkednie, hogy a már többé kevésbé fölnyitott zsilipeken keresztül életet öntsön a kókkadó koreszmebe és átvegye az őt megillető gyeplőt. Ma tehát úgy látszik, hogy maga a nép is szóhoz juthat a bőrére menő tollcsatározásokban, s a maga világában nyilatkozhatik meg lelkéből lelkezett írón keresztül. S így logikus megfontolással az következtethető, hogy kiszorítja arról a térről a kontárok és majomkodókat, ahol csak ő az illetékes. Sajnos azonban ez még most is csak látszat. Mert . . . Mert még mindig kísértenek a régi bűnök és megtévelyedések szégyelnivaló szennyesei, melyekkel a huszas években a nép félreismeréséből és félreismertetéséből fakadt közizlést ki kellett elégíteni. Új Gőre Gáborok, kétes szellemű napilapok anekdotáiban bujkáló Mihály bácsik, tucatszám gyártott „népdalok” és „népszínművek”.

Különösen az ilyen ál-népszínműveknek van mérgező hatásuk: ma a színházé is a mozié a legtöbb rétegű és legnagyobb számú közönség. Mindig akadnak írók, akik megírták, hiszen pénzt kaptak érte, kiadók, akik kinyomatták, hiszen pénzt kaptak érte és közönség, aki megnézte, hiszen másfél óra hosszat tartó élő ponyvát láthatott. Csak az a baj, hogy ezek még a ponyvánál is mérgezőbbek, a ponyvákban ugyanis legtöbbször Big Billek és Mister Jamesek szerepelnek, akikhez semmi közünk nincs, ezekben pedig a magyar parasztot aggatják tele Arisztid és Tasziló izű szalonviccekből lopott rongyokkal, s hamisítják meg minden porcikájában a falut nem ismerő város előtt.

Karácsonykor láttam egy ilyet otthon. Nem ejtett kétségbe, még csak fel sem dühített, mert a falusi nézőközönségre gyakorolt hatása csaknem megnyugtató volt. — Nevettek a szereplők „népies” naivságán és ügyetlenkedésein, de

---

úgy, ahogy a cirkuszban a bohócokon szoktak. Nem hiszem, hogy egyetlen néző is gondolt volna rá, hogy azokban a buta figurákban őt mintázta meg a darab írója. — S elképzelem, hogy egymás lekicsinylésére aznap este, ahelyett, hogy: „olyan buta az, mint a setét éccaka“, vagy „mint a ma született bornyú“, időszzerűbbnek tartották azt mondani: „olyan az mint Ferkó vót a szinpadon..“

Nem azt akarom azzal mondani, hogy magára a népre nem veszélyes az ilyenfajta népszínmű-ponyva, csak hogy *nem annyira* veszélyes.

De más ez városban.

Láttam itt is ilyet egy diákelőadáson. Címe: „Fülemüle“. (Szegény Arany János, ha tudta volna . . .) Nem szólva a jónevű színészgárda képzelt, s így sok helyen torzított alakításáról, magának a tartalomnak a hatása is meggondolkoztatott. A városi diákok nagy része pl. nem vett észre semmit. Minden tiltakozó gondolat nélkül, sőt tapsolva és nevetéstől összekunkorodva vette be a lassan, de biztosan adagolt mérget.

Ez szomorú és kétségbeejtő, de mit lehet ellene tenni?

Mit lehet ellene tenni, mikor a „Fülemüle“ a Nemzeti műsorán is volt, ahol Németh László „Cseresnyés“-t a kritikusoknak olyan jól „összehangolt füttykoncertje“ fogadta. Mit lehet ellene tenni, mikor minden ilyen giccs-népszínmű címlapján engedélyező, sőt ajánló bélyeg kérkedik.

Talán nem kellene megnézni. Egyes városokban, — úgy hallottam, — be-tiltották a Fülemülét. — Talán egy kis felülről jövő segítség sem ártana . . .

Fekete Gyula.

A csend.

*Hallgattad-e már a csendet?
Hallgasd meg: csilingel, csenget;
Hallgasd meg egyszer a csendet.*

*Nem hallottam eddig én se:
Velőt hasít a csengése,
Megőrjít . . . ne hallgasd mégse.*

Az Uj-Világ.

*Túl véren, és emésztő lángon,
Átkos testvéri torzsalkodáson;
Túl gazságokon, bűnök során,
Lehullt milliók hamvadó porán;
Ember-imádó szörnyű pogányságon:
Az Uj-Világot már látom-látom . . .
Nem ez lesz és nem az, de minden: Isten.*

Tavaszelé.

*Csak úgy a szélnek
szólnak, beszélnek,
ahogy utánam
baktatnak hárman:
a favágó és két fia.*

*Arról beszélnek:
vége a télnek,
s panaszuk sincsen:
áldott az Isten,
ki hoz tavaszt, és uj reményt.*

*Alkony . . . megállok
s utánunk szállok . . .
rüggyek feselnek,
amerre mennek:
a favágó és két fia.*

Agárdy Sándor V. é. t. n.

NAPOS VIHAR.

Irta : Balogh Benjámín V. é. tan.-növ.

— Mikor lesz már vége? Ur Isten, Te csak tudod! ? Mer én má rém megúntam. Meg ám. Meg annyira, hogy sokszor inkább elmennék a földbe. El én. Ott nincs küszködés. Aztán vége a bajnak. De itt. Hajnaltól sitét estig. Látástól vakulásig. Csak menni, oszt menni. Oszt mé? Van-e értelme. — — Ne hajsz ide ne, Bokor! A fene a nyavalyás képed. Ej na! Trukk ide csá! Csellő ne!

A két kajlaszarvú riskát bízta imígyen Bánfala Gyula. Nem nagyon akartak menni ökelmék. Kemény a föld. A nap melegen süt. És ezernyi bögöly, gyalázatos, rabló tervvel vért akar szívni a bandúkoló állatok hasaaljából. Van is szolgálatba a két fark. Hol ide, hol oda. Aztán a sok hol-idéből, hol-odából lesz ám olyan lassúság, hogy az őszbe-hajló vén ember alaposan fürdik a keserű méreg vizenyős mocsolyájában.

Elöl az unokája, Jóska megy. Ingbe van szegényke, mégis izzad. Pirosló gyenge lábait a barnára égett tarló erősen szurkálja. Néha oly erősen már, hogy bizony kiszökik ott a gyermeki vér. Sokat bajlódik azért az öreg vele. Szidja is.

— Te ebatta külyke! Én ilyen koromba olyan vótam, mint a tűzr' pattant cikkra. Egy csepp meleg: semmi se volt. De te, olyan vagy, mint a keserű lapu. Rásút a nap, oszt planty: végi.

A gyerek nem szól reá semmit. Túr egy darabig. Neki túrnie kell. Ezt mondta, erre tanította az ő fehérarcú anyja. Amit pedig ő mondott: az a minden. — Izzadt szemhéjjal a Temetőlápa felé néz.

— Eriggy má gyorsabban! Hallod?

— Menek én, úgy ahogy csak bírok — szól vissza Jóska kissé keserű daccal.

Aztán elhallgatnak és a falu szélén hat lúd nagy gágogással repdes. — Milyen szépek azok a ludak. De még szebbek a lucernás melletti virágzó mákok. — A kis legény révedező szemmel nézi. A járom kötele kiesik kezéből.

— Hó, hó! — Ordít az öreg keményen — Cselide! Hó! Hóha!, Jóska! A tűz égessen meg! Mé nem vezeted jól!?

Az eke fénylő vasa kiugrik a földből s csak a barázda frissbarna árkában fut sikló gyorsasággal. Bánfala nagyapa megpróbálja az ekeszarvát felállítani. Nem sikerül. Sőt . . . A riskák is jobban mennek. A kemény föld kötőterhétől megszabadultak. S elöl a bámuló gyerek sarkát vastagra tapodja már a Bokor és Csákó hasított körme.

Kis versenyfutás lesz. A gyerek az ökör elöl. Az ökör meg az öreg kiabálása miatt fut. Az öreg meg azért, hogy az ökör szalad. Szalad? — Igen. A lönyki menés az ökörnek szaladás.

— Üss má az orrára, te bikki bonyik!

Igy üvölt a nagyapa és ekkor a gyerek elszalad az ökör elöl.

A vén Bánfala éktelen méregre gyullad.

— Még ilyen gyávát nem láttam! Adok én neki. — Azzal elengedi az ekeszarvát és rohan a futó gyerek után. Jóska a tarló közepéről hátra pillant. Arcán a féls torzója látszik.

— Gyön az öreg! — Suttogja borzadással. Biztosan megver, ha utólér — gondolja hozzá. Aztán hosszat rúg és a tarlóról befut a cserjés közé.

— Állj meg kutya — sivit utána a nagypapa hangja.

— Hogyne, olyan bolond vagyok — mondja magának Jóska. És fut . . . . Bokortól bokorig. Fatörzstől fatörzsig. Az öreg követi. De nem sokáig. Egyszer csak úgy eltűnik az unoka, hogy a vén ember a zöld bokrokon kívül semmit, de semmit se lát.

— Elszökött előlem — mondja az öreg fülő tüdővel. Aztán nehezedett lábát emelgeti. — Hiába, má ez se bírja sokáig. De, hogy ez a bitang fattyú, hogy szalad. Nohát! Nem hagyja magát. De adok én neki az este. Akkorra otthon lesz. Megállj, megállj ebattája!

Duzzug még néhány percig, aztán levett kalappal visszafelé indul. Kezében pattogatja a nehéz ostort.

— Ez a mai unoka — sóhajtja — Szófogadatlan. Rossz és szaladós.

Majd előtte feltűnik a tarló. Rajta nyúlik a kifogott szekér. Annak mélyéből esznek a jószágok. S a kocsiderék kevés hűvösében a menyé bontogatja az ebédes kendőt . . . . .

DERDA BÁCSI.

Irta : BEKÉNY ISTVÁN, Halmi.

Hogy Derda bácsi tót volt-e, vagy sváb, vagy e két nép keveredéséből származott, azt ma, negyven év kódén át nem látom tisztán. A fajkutatás tudományában abban a korban még az Idők Méhében szunnyadt, s különben sem biztos, hogy a sárospataki állami Tanítóképző mellett működő Gyakorló Iskolában, amelynek akkor IV. osztályú reménydus növendéke voltam, be lett volna vezetve kötelező tantárgyként. Annyit azonban retrospektíve megállapítottam, hogy Derda bácsi fajtiszta árja visszaütés lehetett, mert ő volt az első, aki rendszert „teremtett“ a számrányesztés terén. — Családjának, mint a legtöbb nagy emberének, eredete a legendák homályába vész el, s csak annyit tudtak róla, hogy egy szép napon Sárospatakon állapodott meg egy számrakordéval, amelyet rövidesen kétfogatuvá fejlesztett, s ezzel megvetette a „rendszer“ alapját.

Ez a kettős számrakordat közlekedési és kulturtényező, s mondhatni forradalmi újítás volt ezelőtt negyven évvel Sárospatak diákságának életében. A luxusautó és repülőgép a milliomosok közti távolságot rövidíti meg (igaz, hogy karamból esetén életüket is), ezzel szemben a Derda bácsi által megalapított „Fovarozási Intézmény“ igazi szociális elgondolás volt.

A vakációról beszéllingozó s a vakációra hazaözönlő diáksereg ládáit volt hivatva ez a számrakordat a vasuti állomásról a diáklaktanyáig, s onnan visszashállítani mérsékelt díjazás mellett.

Amikor elsőizben kiállott az állomásra, nem vette igénybe senki sem. Az első gimnazisták : a „lencsések“ ládáját a szülők, a harmadikos-negyedikesek : a „mendikánsok“ ládáját ők maguk, ketten összetársulva vitték, míg a felgimnazisták egyénileg intézték a poggyászhállítást. A komoly légátusdiákok : a theológusok maguk előtt, míg a könnyelmű jogász urak maguk után vitették hordárokkal a ládát. De ki tette volna magát neveltségessé, hogy diák létre pont számrakordat vitesse be málháját. S így megindult a diákkaraván az iskolakerten át és Derda bácsi hoppon maradt. Ő azonban nem adta föl a reményt s ime, a

---

vonatindulás előtt a kalauzok, mint földi nemtők, a vagonban szendergő ősjogászt: Kőrösi urat, karonfogva tessékelték ki. Kőrösi úr, aki borgőzös álmából alig bírt felocsudni a szeptemberi verőfényen, nem bánta, hogy egy másik jótékony nemtő, Derda bácsi, karonfogta, s felültette a szamárfogatra, ahova feltette a tekintetes jogász úr lábáját is, mert hordár már úgysem volt a látóhatáron, de a járás is szaporodott nehezebbé esett volna.

Amikor a macskafejű köveken Derda bácsi atyai gondossággal kormányozva a fogatot, megérkezett a Kőrösi úr szállására, az első évesek: a „baglyok“, mint a haruspexek kései utódai, rossz óment huhogtak. De év végén, amikor Kőrösi úrnak öt év után sikerült „kiállítani“ az első alapvizsgát, megdőlt a tabu és nagyvakációra menet már minden ismétlőre bukott diák lábát Derda bácsi szállította ki az állomásra kellő szakértelemmel és ékes renddel.

Szeptemberben a javítóra besullogók helyezték el reményteljes málháikat a Derda bácsi igáján, s hire járt, hogy a szamárfogat istrángjába a Világbíró Nagy Sándor gordiuszi csomójának egy foszlánya van befonva, s lehet, hogy mint minden legendának, ennek is volt történelmi magva, mert szeptemberben Derda bácsi már két szamárfogattal állott a diáksereg rendelkezésére, mert mint nagy alapító fokozatosan bővítette az intézményt.

Az intézmény fellendült, s már az eminens gimnázisták is rá merték bizoni lábujukat a komoly vállalatra. Derda bácsi minden esztendő szamárgenerációját, amely az intézmény megalapítása óta napvilágot látott, féltő gondnal nevelte és a szállítási vállalat szolgálatába állította. Mint a nagy dinasztia-alapítóknak, neki is az volt az álma, hogy fiainak és lányainak, akik a szamárcsemetékkel egyenes arányban szaporodtak és nőttek, egy-egy szamárfogatot fog hátrahagyni örökségül és ezzel gondtalan megélhetést biztosít számukra.

De már ekkor ki volt építve a rendszer s működött, mint egy jól járó veker, mert ki hanyadikos gimnázista volt, annyi éves számmal volt jogosítva bevitetni csomagját. Hiába volt minden túlkapási kísérlet, Derda bácsi a rendszerből nem engedett, mert előtte fényes cél lebegett: bevenni a teológusok tiszteletesen komoly és a jogász úrfiak tekintetesen gőgös várát, hogy azokat is üzleti forgalma körébe vonja, ha majd a száárdinasztia nyolc páron felülire fog szaporodni, s így akadémiai rangfokozatig fejlődik.

Amikor 1898-ban bevonultam én is, hogy falun szerzett elemi iskolai ismereteimet, gimnáziumba lépésem előtt városi horizontra emeljem, Derda bácsi már nyolc pár száárnak volt ura és parancsolója. Kisebb, nagyobb, öreg, fiatal: egy egész száárgimnázium, amely éppen most készült letenni a maturát.

Nyolc éves voltam, amikor elszakadtam a szülői háztól, s éppen dinnyeérés ideje, hogy a tudományok bajnokává nevelődjem az ősi Alma Máterben, s ez az előkészítő év kellett, hogy szokjam meg a levegőt, amelyet a tudomány csarnoka lehell ki magából. Édesapám, hogy ne hervasszon el a honvágy, bucsúzáskor azt ígérte, hogy kárpótlásul sok-sok dinnyét fog utánam küldeni.

Édesapám állott is szavának, mert egy örökemlékü szeptemberi napon „avizót“ kaptam a MÁV-tól, hogy „címezre“ mond és ird: száz dinnye érkezett nyolc száakban, s azoknak elszállításáról záros határidőn belül gondoskodjam, stb.

Ilyen nagy szállítási művelet lebonyolítását hogyan is bizhattam volna másra, mint Derda bácsi kipróbált vállalatára. — Derda bácsi a helyzethez illő komolysággal fogadott kihallgatáson és miután megértette, hogy tömegszállításról van szó,

---

tarifán aluli díjat számított, de kikötötte, hogy a dinnyehéjak a szamarakat fogják illetni, amit egy dinnyenábobhoz illő kézlegyintéssel hagytam jóvá.

Derda bácsi felültegett a kordéra és egymás elé befogta mind a nyolc pár szamarat, s így vonultunk ki — az összes lencsések és mendikánsok ámulatára — átvenni a dinnyeküldeményt. Utunk visszafelé valóságos diadalmenet volt. Nyolc pár számár egy kordéba fogva s rajta nyolc zsák dinnye, amelynek a tetején elől Derda bácsi, hátul meg én, arccal hátrafelé, mint egy élő Janus-fő, hogy fedezzem a visszavonulást. Utánunk, persze csak gyalogosan, az ősi kolégium diáksága negyedikesektől lefelé, de láttam közöttük ötödikeseket is.

Amint megérkeztünk kvártélyomra, nyomban felbontottam az első zsákot és mint egy bőségszaruból gurult ki a tömértelen sárga és görög dinnye, amelyek láttára azt hittem, megszakad a szívem. Féktelen pazarlási ösztön vett rajtam erőt, kést ragadtam, s minden engem a triumfáló menetben követő diáknak szeltem egy-egy karély dinnyét, úgyhogy nekem már nem jutott. Erre jött a második, a harmadik, a negyedik dinnye felszeletelése, s amikor már a nagyobb diákok is odajöttek a lakomára, azoknak egy egy negyedrészt adtam. Ennek már híre ment és előbujtak lakosztályaikból a jogász és teológus urak is, s ezeket már nem sérthettem meg, tehát egy-egy fél dinnyével kínáltam meg, amit ők kegyes leereszkedéssel fogadtak el tőlem.

Mire a jóságos házinéni előkerült, ötven dinnye héja, mint felkoncolt törökök tar koponyája borította a csatateret, én meg álltam közöttük, mint egy győztes hadvezér. — Adakozási kedvemnek a házinéni fukarsága vetett véget, aki a megmaradt dinnyét saját szobájába parancsolta . . . Innen a délután folyamán az ablakon keresztül még újabb húsz dinnyét sikerült kicsempészni a diákoknak, akik ez után az áldomás után engem, az „elemistát“ letegeztek és megengedték, hogy én is „per te“ szólítsam őket.

Eljött az est, leszállt az éj, s én nyugtalanul hánykódtam ágyamon. Felizgatott fantáziám dolgozott és azt álmodtam, hogy elvégeztem a gimnáziumot és mint maturált diák megyek haza és Derda bácsi számarfogatóm utazom. Levegőben kalimpáló lábaim minduntalan földre dobták rólam a takarót, s így megfáztam és azt álmodtam, hogy Derda bácsi szekerével felborultunk és vízbe estünk. A jóságos házinéni nyöszörgésemre felébredve maga mellé vett saját ágyába, ahol didergő tagjaim melegegedtek és mély álomba merültem.

Dinnyét azonban ezután délután négy órán túl nem kaptam, hiába volt még kincstáramban 30 darab. Derda bácsi haragját is magamra vontam, mert a sok dinnyehéjtől, ami a fuvardíj-pótlék fejében őt illette, két szopós számár bélhurutot kapott, s habár reményteljes jövő előtt állott, idő előtt sirba dőlt.

Derda bácsit kártalanítani kellett, s ha már úgysem ehettem korlátlanul dinnyét, eladtam mind a harmincat, s az árát Derda bácsinak adtam.

Tehát a száz dinnyéből egyet ettem meg csupán és mert szegény lettem, a lencsések és mendikánsok visszaszívták a pertuzást, mert csak nem tegeződhetek egy olyan elemistával, akinek még dinnyéje sincs . . .

Derda bácsi árja rendszerébe így ütött rést turáni könnyelműségem. Nem tudom, elérte-e a számaréndeasztia valaha is az akadémiai rangfokozatot, mert a következő évben más felé költöztünk, messzebb Sárospataktól és soha sem lett belőlem pataki diák. — De szeptemberben mindig eszembejut Derda bácsi, ha megcsendül a pataki iskola csengettüje . . .

HIREINK

Vitéz nagybányai Horthy István kormányzóhelyettesé történt megválasztását fő iskolánk ifjúsága lelkes örömmel fogadta. Hisszük hűséges segítőtársa lesz Főméltóságú Urunknak abban a nehéz munkájában, melyet nemzete érdekében már két évtized óta végez. Isten áldását kérve közös munkájukra Magyarország kormányzóhelyettesét főiskolánk ifjúsága nevében mély hódolattal és ragaszkodással köszöntjük.

Február 23-án volt egyházkerületünk új püspökének, dr. Enyedy Andor püspök urnak a beiktatása. A felszentelő beszédet dr. Ravasz László püspök úr mondotta, majd a felszentelés után dr. Enyedy Andor püspök ur hirdette az Igét. Egyházkerületünk új pásztorát, ki eddig is a legnagyobb odaadással szolgálta egyházát, meleg szeretettel és igaz örömmel köszöntjük. Áldja meg az Isten életét és munkáját, hogy hű és igaz legyen mindazokban, melyeknek elvégzését az Ur reábizta.

Március 15-én méltó komolysággal és lelkesedéssel ünnepelt a főiskola tanári kara és ifjúsága. Délelőtt 10 órakor hálaadó istentisztelet volt a nagy templomban, melyen Csorba László főiskolai szénior végezte az igehirdetői szolgálatot. A délutáni emlék ünnepélyen dr. Maller Sándor gimn. tanár mondott ünnepi beszédet, utána a Petőfi emléktábla előtt Sinka Szilárd V. é. tan. növ., a Kossuth-emléktábla előtt Petró László IV. é. hittanhallgató tartott megemlékezést. Este a Darányi-diákház javára rendezett koncerten a főtiszteletű püspök úr tartott előadást. Bevezetőt mondott dr. Zsiros József theol. akad. és közigazgató. Nagy sikerrel szerepelt a főiskolai regősök, a tanítóképző ének- és zenekara, a gimnáziumi vegyeskar, Tóth Károly tanítóképzőintézetű tanár, illetőleg Kolláth József s. lelkész vezetésével és Barsi Ernő IV. é. theológus.

Dr. Enyedy Andort a tiszáninneri ref. egyházkerület új püspökét első hivatalos pataki látogatása alkalmával március 16-án meleg szeretettel köszöntötte az Alma Mater nevében Janka Károly főiskolai lelkési gondnok, dr. Zsiros József theol. akad. és közigazgató, valamint Csorba László szénior.

Dr. Jánosi Ferencet, gimnáziumunk tanárát, a vajdácskai gyülekezet egyhangúlag meghívta lelkipásztorának. Volt lelkipásztorát, Főző Lászlót, a királyhalmeci gyülekezet választotta meg lelkipásztorának.

A félévi kollokviumok akadémiánkon nagyszerű eredménnyel végződtek. Utána csendes napok voltak, melyeken akadémiánk professzorai tartottak előadást, továbbá dr. Ecsedy Aladár tahitótfalui lelkipásztor és ifj. dr. Victor János s. lelkész tettek bizonyosságot arról, hogy kicsoda Krisztus a hívő ember számára. A csendes napok végétével urvacsoraszítás volt.

Főiskolánk regősei a múlt hónap végén egyhetes kárpátaljai regős-úton vettek részt. Ez út folyamán Huszt, Técső, Királyháza és Nagyszőlős voltak regőseink állomáshelyei. A lakosság minikenütt meleg szeretettel fogadta diákjainkat és szolgálatuk alapján szívébe zárta a csoport tagjait.

Március 1-én Erdőbényén szolgált a regőscsoport, hol a Nőegylet rendezésében regős-est volt. Március 8-án pedig kispatakon szolgáltak az önkéntes leányleventék összejövetelén. A résztvevő regősök a következők: Berecz Árpád, Bárány István, Petró László, Pünkösti Gábor, Ósz József, Szanyi László, Jakab Károly, Szebeni István és Vidits György theológusok.

A gimnáziumi tanulók szorgalmasan folytatják megkezdett falumunkájukat. A legutóbbi alkalmakkor Göncre, valamint Kis- és Nagygejőcre látogattak el, hol előadásai, szavataik és énekszamaik által szolgálták és munkálták céljaik elérését.

A főiskolai regőscsoport március 20-án Pesten, a Városi Színházban rendezett országos regős-esten szerepelt énekszámokkal.